

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
U 2794/06
27.09.2007. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Snežane Živković, predsednika veća, Nevene Milojčić i Dragana Skoka, članova veća, sa savetnikom Rajkom Milišaš, kao zapisničarem, rešavajući u upravnom sporu po tužbi tužioca AA, izjavljenoj protiv rešenja Ministarstva finansija Republike Srbije, Poreske uprave, Regionalni centar Kragujevac broj 01-413-1-00137/2006-3/1 od 18.01.2007. godine, i rešenje broj broj 01-413-1-00137/2006-3 od 10.04.2006 godine, u predmetu poreza na prenos apsolutnih prava, u nejavnoj sednici veća održanoj dana 27.09.2007. godine, doneo je

P R E S U D U

Tužba SE UVAŽAVA i PONIŠTAVAJU rešenja Ministarstva finansija, Poreske uprave, Regionalni centar Kragujevac broj 01-413-1-00137/2006-3/1 od 18.01.2007. godine i rešenje broj 01-413-1-00137/2006-3 od 10.04.2006 godine.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilac je podneo tužbu u upravnom sporu kojom je osporio zakonitost rešenja Ministarstva finansija, Poreske uprave, Regionalni centar iz Kragujevca broj 01-413-1-00137/2006-3 od 10.4.2006. godine, kojim rešenjem je odbijena njegova žalba izjavljena protiv rešenja Ministarstva finansija - Poreske uprave Filijala Novi Pazar broj 413-1/1323/03 od 17.1.2006. godine, kojim rešenjem je tužiocu utvrđen porez na prenos apsolutnih prava za nepokrenu imovinu i to: plac i kuću po osnovu ugovora o kupoprodaji nepokretnosti overenom kod Opštinskog suda u Novom Pazaru pod Ov.br. 855/03.

U tužbi kojom osporava zakonitost rešenja tuženog organa tužilac navodi da je u postupku činjenično stanje netačno utvrđeno u pogledu predmeta kupoprodaje jer je predmet kupoprodaje bio samo plac odnosno zemljište, a ne i stambena zgrada koja je izgrađena nakon prometa. Predlaže da sud tužbu uvaži, a osporeno rešenje poništi.

Vrhovni sud je podnetu tužbu dostavio na odgovor tuženom organu, pa je tuženi organ obavestio sud da je izmenio osporeno rešenje novim rešenjem pod brojem 01-413-1-00137/2006-3/1 od 18.01.2007. godine, kojim se, u stavu I menja osporeno rešenje i to pod tačkom 1. u pogledu lica koje donosi rešenje, tako što se u uvodu rešenja u prvoj rečenici, posle izraza Regionalni centar Kragujevac, dodaje izraz "i to direktor Regionalnog centra BB, na osnovu ovlašćenja ministra finansija Republike Srbije, rešenje 08 broj 112-01-1/46-2006 od 2.2.2006. godine" i pod tačkom 2. u oznaci ovlašćenog lica, koje potpisuje rešenja, tako što se kao potpisnik rešenja označava "direktor Regionalnog centra BB". U stavu II tog rešenja je navedeno da u ostalim delovima ostaje na snazi rešenje Ministarstva finansija - Poreske uprave, Regionalnog centra Kragujevac iz stava I dispozitiva, kojim je odbijena žalba tužilje izjavljena na rešenje Ministarstva finansija - Poreske uprave, Filijale Novi Pazar broj 413-4/1323/03 od 17.1.2006. godine, pod tačkom dva i tri dispozitiva rešenja.

Vrhovni sud Srbije je primerak novodonetog rešenja dostavio tužiocu da se izjasni da li je zadovoljan novodonetim rešenjem i da li tužbu proširuje na to rešenje, pa je tužilac dostavio izjavu primljenu kod ovog suda dana 14.08.2007. godine u kojoj navodi da nije zadovoljan novodonetim rešenjem, da ostaje pri podnetoj tužbi u celini i predlaže da sud nastavi postupak po podnetoj tužbi.

Postupajući u granicama zahteva tužioca iz izjave o proširenju tužbe i na novodoneti akt, a imajući u vidu da su osporena rešenja doneta u istoj pravnoj stvari, Vrhovni sud Srbije je ocenio zakonitost oba rešenja tuženog organa i našao da je tužba tužioca osnovana.

Osporeno rešenje broj 01-413-1-00137/2006-3/1 od 18.01.2007. godine tuženi organ je doneo primenom člana 154. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji («Službeni glasnik RS», br. 80/02...61/05) kojim je propisana mogućnost poništavanja i izmene poreskog rešenja u vezi sa upravnim sporom. Ovom odredbom Zakona ovlašćeni poreski organ, protiv čijeg je rešenja pokrenut upravni spor, može do okončanja spora da poništi ili izmeni svoje rešenje iz onih razloga iz kojih bi sud mogao da poništi rešenje i to samo ako se na taj način otklanja nepravilnost ili nezakonitost u postupku donošenja rešenja i ako se time poreski obveznik ne dovodi u nepovoljniji položaj.

U primeni ovog pravnog instituta tuženi organ je bio dužan da donese potpuno novi akt kojim će odlučiti o zahtevima tužbe, te u slučaju da ih uvaži iz razloga iz kojih bi sud mogao da poništi rešenje, da novim rešenjem zameni u celini rešenje koje je bilo predmet upravnog spora i konstatuje da se tim rešenjem zamenjuje prethodno doneto rešenje, i to u celini.

Međutim, tuženi organ je doneo rešenje kojim je izvršio samo izmene u uvodu rešenja i potpisu ovlašćenog lica i konstatovao da u ostalim delovima ostaje na snazi ranije doneto rešenje koje je tužbom osporeno, što je suprotno navedenoj odredbi Zakona i pravnoj prirodi instituta poništavanja i izmene poreskog rešenja u vezi sa upravnim sporom. Naime, zakonom je data mogućnost svojevrzne samokontrole upravnog akta od strane izdavaoca, koja se ne pokreće po službenoj dužnosti nego povodom tužbe ovlašćenog tužioca, i to tako što je pružena mogućnost poreskom organu da naknadno uspostavi zakonitost sopstvenog rada, izbegavajući sudsku presudu, i svoju raniju odluku zameni novom, različitom od prvobitne, s tim da nova odluka deluje ex tunc, brišući sve proizvedene pravne posledice ranije odluke.

Kako tuženi organ povodom upravnog spora nije doneo novo rešenje kojim je u celini izmenio osporeno rešenje, sa pravnim dejstvom od momenta donošenja osporenog rešenja, nego je izvršio samo delimičnu izmenu i ostavio na snazi osporeno rešenje u neizmenjenom delu, Vrhovni sud Srbije je našao da su donošenjem ovog rešenja povređena pravila poreskog postupka od bitnog uticaja na rešenje upravne stvari.

S obzirom da je poništio novodoneto rešenje iz navedenih razloga, Vrhovni sud Srbije je cenio zakonitost rešenja istog organa br. 01-413-1-00137/2006-3 od 10.04.2006. godine, koje je ostalo na snazi, a doneto je u istoj pravnoj stvari. Pri tom je našao da su i donošenjem ovog rešenja povređena pravila upravnog postupka, jer je rešenje donelo Ministarstvo finansija Republike Srbije - Poreska uprava, Regionalni centar Kragujevac, a potpisao ga samostalni izvršilac VV, za koga se ne zna u kom svojstvu potpisuje rešenje.

Odredbom člana 165. stav 1. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji propisano je da po žalbama izjavljenim protiv prvostepenih rešenja donetih u poreskom postupku rešava ministar ili lice koje on ovlasti, a odredbom člana 160. stav 1. tačka 7. istog Zakona da Poreska uprava, kojom rukovodi direktor, odlučuje o žalbama izjavljenim protiv rešenja donetih u poreskom postupku. Odredbom člana 197. stav 1. Zakona o opštem upravnom postupku, koji se shodno primenjuje na osnovu odredbe člana 3. stav 2., Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji, propisano je da uvod rešenja sadrži naziv organa koji donosi rešenje, a odredbom člana 201. stav 1. istog Zakona da rešenje potpisuje službeno lice koje ga donosi, dok je odredbom člana 285. stav 2. utvrđena obaveza organa da na pogodan način upozna stranke koja su lica ovlašćena za rešavanje u upravnim stvarima.

Kako osporeno rešenje od 10.4.2006. godine nije potpisao direktor tuženog organa, već samostalni izvršilac, za koga, iz odredaba propisa na koje se tuženi organ pozvao u uvodu osporenog rešenja, ne proizilazi da je ovlašćen da rešenje donese i potpiše, to sud nalazi da su učinjene bitne povrede pravila postupka koje je u ponovnom postupku potrebno otkloniti. Ovlašćenje za donošenje i potpisivanje drugostepenog rešenja, po stavu Vrhovnog suda Srbije mora biti označeno u uvodu rešenja saglasno članu 197. stav 1. u vezi člana 285. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku, jer to rešenje može da potpiše samo službeno lice koje je zakonom ovlašćeno da ga donese, a ukoliko je to ovlašćenje prenelo na drugo lice u skladu sa zakonom, broj i datum tog ovlašćenja moraju biti označeni u uvodu rešenja.

Sa iznetih razloga, Vrhovni sud Srbije je podnetu tužbu uvažio i poništio osporena rešenja, odlučujući kao u dispozitivu presude u smislu člana 38. stav 2. u vezi člana 41. stav 2. Zakona o upravnim sporovima. U novom postupku tuženi organ je vezan primedbama suda i pravnim shvatanjem iz ove presude u smislu člana 61. istog Zakona.

PRESUĐENO U VRHOVNOM SUDU SRBIJE U BEOGRADU

Dana 27. 09. 2007. godine, U. br 2794//06

Zapisničar Predsednik veća-sudija

Rajka Milijaš, s.r. Snežana Živković, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

zž